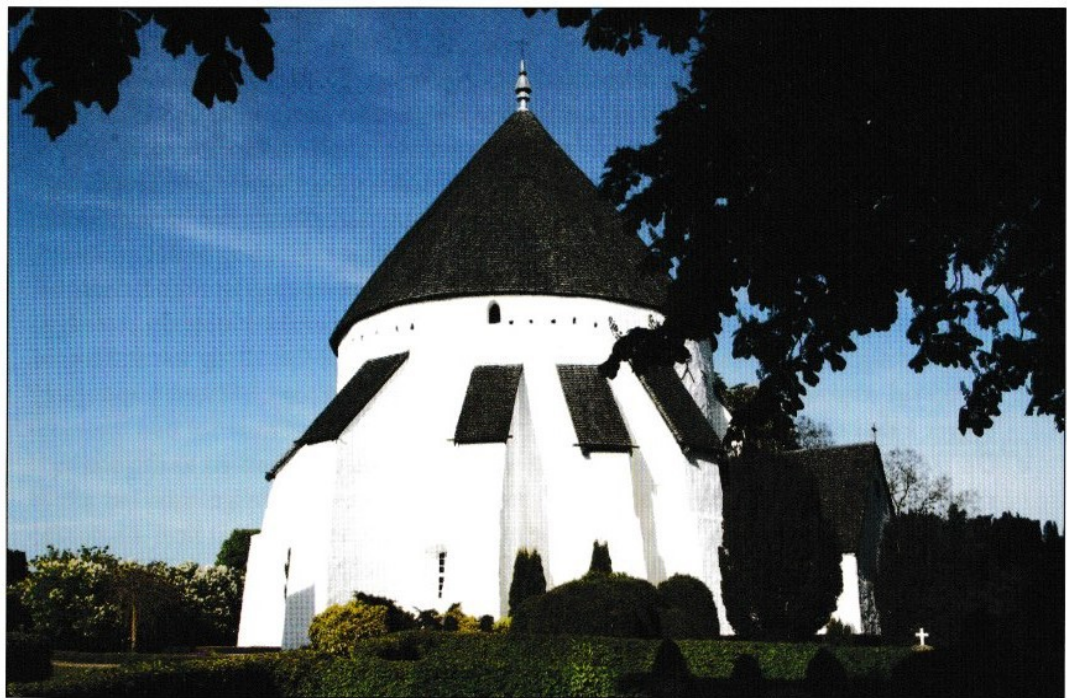

ØSTERLARS KIRKE

Bornholm har sit særlige præg i forhold til det øvrige Danmark. Til dette særpræg hører også de fire rundkirker, som findes i Østerlars, Olsker, Nylars og Nyker. De er bygget i perioden fra 1150-1250, og Øster Larskirke (Sct. Laurentii kirke) er den ældste. De bornholmske rundkirker er karakteristiske derved, at de alle er bygget omkring en svær midterpille, der fortsætter gennem

alle stokværk. I Østerlars er pillen dannet som en hul murcylinder, der er seks meter i ydre diameter, mens den i de øvrige tre er massiv. Loftet i skibet og andet stokværk består af et ringformet tøndehvælv. Hvis rundkirkerne kun var bygget til gudstjenestebrug, ville det ikke være nødvendigt med flere stokværk, men især øverste stokværk viser tydeligt, at det har været udformet til forsvarsmæssige formål, og for at komme derop må man fra stokværk til stokværk færdes ad en smal og ubekvem trappegang, bygget inde i selve ydermuren.

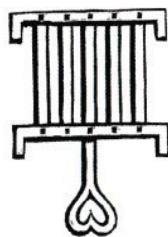
De nuværende kegletag, der bæres af et virvar af støttespær med en kraftigere lodretstående bjælke, den såkaldte "konge", i midten, er ikke oprindelige, men har afløst de flade tage, kirkerne først var forsynet med.

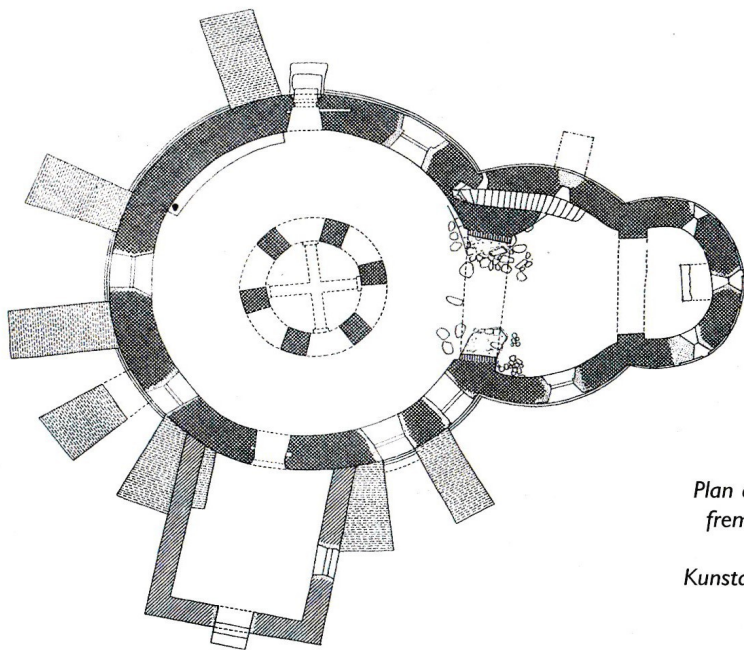
Øster Larskirkes indre: ALTERBORDET er det oprindelige stenalter. ALTERTAVLEN fra ca. 1600 var en tid lang opbevaret på Nationalmuseet, men blev tilbageført til kirken

ved kirkens restaurering i 1956 og istandsat af maleren Paul Høm, Gudhjem. PRÆDIKESTOLEN er fra 1595. DØBEFONTEN er romansk, erhvervet fra Rø Kirke. KALKMALERIER (ca. 1350) gengiver hovedpunkterne i Kristi liv, begyndende med Maria bebudelse og sluttende med den yderste dag. De har været overkalket fra reformationstiden til 1889, hvor professor Kornerup fremdrog dem. 1958 restaure- redes de af Nationalmuseets konservator Lind.

RUNESTENENE: Uden for våbenhuset (ca. 1070) med indskriften: "Tykel rejste sten... søn..." I våbenhuset: "Broder og Emund lod rejse denne sten efter deres fader Sigmund. Krist og Sankt Mikkell og Sankta Maria hjælpe hans sjæl". Inde i kirken over- ligger ved norddøren: (fremdraget 1956) "...rnils og Fuluge (de lod rejse) denne sten efter Thormar deres broder". Ligsten i våbenhuset med latinsk indskrift: "I Herrens år 1370 i evangelisten Sankt Markus vågenat (24. april) døde Henricus Greser - bed for ham"!

I klokketårnet to klokker, den største fra 1640, den mindste fra 1684. Øster Larskirke's indre er hovedrestaureret i 1956 under ledelse af arki- tekt m.a.a. Rolf Graae, København.

*Plan af kirkerummet, hvorpå de i 1955
fremdragne fundamenter er indtegnet
(reduceret opmåling af elever ved
Kunstakademiet, rettet af C. G. S. 1957)*

